

2. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>

3. Світовий банк: Україна у рейтингу «Ведення бізнесу в 2017 році» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.afo.com.ua/uk/news/2-general-assessment/1130-world-bank-ukraine-in-the-ranking-doing-business-in-2017>

УДК 502.14(043.2)

Гуцал І. Ю., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Корнєєв Ю.В., к.ю.н., доцент

МАЙНОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЛІСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Як відомо, ліси є одним із національних багатств нашої держави, проте в умовах сьогодення їх становище є критичним. Під лісовим правопорушенням слід розуміти протиправну дію або бездіяльність (умисну чи необережну), яка завдає шкоди лісам або земельним ділянкам лісового фонду і передбачає юридичну відповідальність винної у цьому особи. Майнова відповідальність за порушення лісового законодавства України полягає у відшкодуванні шкоди, завданої лісопорушенням, яка в данному випадку зводиться до відшкодування збитків. Відповідно до норм Конституції України кожен має право на безпечне життя та здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди (ст. 50) і зобов'язаний не заподіювати шкоди природі та відшкодовувати заподіяні ним збитки [1].

Майнова відповідальність за порушення лісового законодавства – це охоронне правовідношення щодо покладення на особу, вини в заподіянні шкоди лісам як природньому об'єкту, лісовому господарству, правам та законним інтересам власників і користувачів лісових ресурсів, обов'язку компенсування негативних наслідків лісопорушення.

Думки науковців, щодо даного питання розділяються. Різні вчені виділяють два види юридичної відповідальності в сфері порушення лісокористування. Наприклад, Г.В. Тищенко зазначає, що юридична відповідальність застосовується у двох формах, а саме ретроспективній та позитивній. Ретроспективна екологічно-правова відповідальність – це форма юридичної відповідальності в галузі екології, що передбачена законодавством і застосовується за уже скоєні екологічні правопорушення, неправомірну дію чи бездіяльність. Позитивна відповідальність, у контексті екологічного права полягає у правомірній

екологоспрямованій діяльності, котра передбачає виконання і дотримання юридично встановлених заходів відповідальності наперед, за майбутні негативні наслідки екологічної діяльності, як компернсацію за такі [2].

Відшкодування безпосередньої шкоди, яка була завдана лісовому фонду, не знімає питання про притягнення вини осіб до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової, кримінальної відповідальності. Сутність дисциплінарної відповідальності у тому, що на винну особу накладатися дисциплінарне стягнення. Підставою для притягнення особи до адміністративної відповідальності є відповідний проступок чи правопорушення. Цивільно-правова відповідальність полягає в обов'язку фізичних та юридичних осіб відшкодувати шкоду, яка заподіяна ними лісу через порушення лісового законодавства у розмірах та порядку, що визначені законодавством України. В тому числі, це пов'язано із широким застосуванням при обчисленні шкоди таксового та витратного методів, які є об'єктом регулювання лісового законодавства. Майнова відповідальність за лісопорушення є охоронне правовідношення щодо покладення на особу, винуватця в заподіянні шкоди лісам, як природньому об'єкту, лісовому господарству, правам та законним інтересам власників та користувачів лісових ресурсів, обов'язку компенсувати негативні наслідки такого порушення. Перелік лісопорушень наводиться в ст. 105 ЛК України. Кримінально-правова відповідальність настає за правопорушення, які несуть найбільшу суспільну небезпеку, мають злочинний характер та посягають на суспільні відносини в галузі охорони та використання лісових ресурсів.

Існують такси та методики обчислення розміру шкоди, заподіяної лісам внаслідок порушення лісового законодавства. Нарішева Н.Р. у своїх працях неодноразово зазначає, що таксова відповідальність є особливим видом майнової відповідальності за порушення законодавства про природні ресурси, яка виникає при наявності загальних підстав відшкодування шкоди. На нашу думку, найефективнішим методом відшкодування майнової шкоди за лісопорушення є таксова відповідальність. На відміну від звичайного майна, об'єкти природи не мають товарної вартості. До них не застосовані звичайні способи оцінки вартості – роздрібної, ринкової, балансової. Такса – умовна одиниця обчислення шкоди, заподіяної природним об'єктам [3].

Таким чином, можемо зробити висновок що майнова відповідальність за порушення лісового законодавства реалізовується в різних галузях права. Дане питання привертає увагу багатьох науковців, цим обґрунтовується його актуальність. Спираючись на вище зазначене, вважаємо, що найефективнішим методом є таксова відповідальність, адже саме при обчисленні такс ми беремо до уваги шкоду, що була заподіяна та опущену вигоду від заподіяної шкоди.

Література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 50, 66.
2. Басай В.Д. Відповідальність за лісо порушення: посіб. – Івано-Франківськ: Контакт, 1996. – 22 с.
3. Такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу: затв. Постановою КМУ від 23.07.2008 р. № 665 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/665-2008-%D0%BF>

УДК 346.3:33.057.7(043.2)

Джур Є., студентка,
Одеський торгово-економічний інститут
Київського національного торгівельно-економічного
університету, м. Одеса, Україна
Науковий керівник: Стукаленко О.В., д.ю.н., доцент

СУТНІСТЬ ГОСПОДАРСЬКОГО ДОГОВОРУ У СИСТЕМІ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

Актуальність теми визначається насамперед розширенням сфери застосування господарсько-договірних відносин в умовах переходу України до ринкової економіки, що зумовило стрімке зростання чисельності укладених господарських договорів. Обраний Україною шлях інтеграції до Європейського Союзу вимагає не тільки адаптації до правового надбання ЄС щодо досягнення єдиного регулювання у сфері європейського договірного права, а й пристосування до майбутнього правового інструменту вітчизняного господарського права, в тому числі й у частині, що стосується укладення господарських договорів. Запозичення досвіду зарубіжних країн у галузі договірного права дає можливість використати деякі прогресивні правові надбання для підвищення ефективності правового регулювання господарсько-договірних відносин.

Більшість сучасних науковців підтримують угодницьку теорію договору, сутність якого пояснюють за допомогою таких понять, як «консенсус», «угода», «домовленість». Так, під час характеристики договору, О.Г. Ракова відзначає, що особливе значення має його консенсуальність: договір і консенсус як стан домовленості щодо спірних питань нерозривно пов'язані між собою. При цьому в одному випадку консенсус є обов'язковою передумовою правовідносин, а в іншому – результатом, якого прагнуть суб'єкти [1, с. 131, 135]. А.Д. Корецький до загальних елементів договірної конструкції, окрім угоди сторін про встановлення прав та обов'язків, зараховує намір сторін добровільно виконати договір, суб'єктивну виконувальність, юридичний дозвіл;